

UNITÁRIUS ÉRTESÍTŐ

Az Unitárius Egyház — Budapesti Unitárius Egyházközség — Unitárius Misszióház hivatalos havi tudósítója.

Felelős szerkesztő: Dr. Iván László

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, V., Koháry-u. 4. Telefon: Aut. 17—4—24. Előfizetési ára egész évre 4.— P, amely beküldhető a budapesti unitárius egyházközség 30.400 sz. postacsekkszámlájára.

Templomot Pestszentlőrincnek!

A pestkörnyéki városok és községek között Pestszentlőrinc volt az első, melynek hívei a háboru után ugynevezett „szórványba” tömörültek és unitárius öntudatukról bizonyosságot tettek.

látogatják a híveket, egymást biztatják és buzdítják az építés nagy munkájára. Szegénységük-nél csak a hitük és akaratuk nagyobb. Ha csak ketten vannak együtt, már a templomról beszél-

Máthé Géza mérnök templomterve, amely mindössze 10 ezer pengőbe kerül.

Ez a kis szórvány két évvel ezelőtt harmoniumot szerzett a saját erejéből. A mult esztendőben leányegyházközséggé alakult. Most templomot akar építeni. Kebli tanácsának mintha mind a tizenkét tagja világi pap volna, sorra

nek. A templomról, melynek körvonalai a mérnök rajzain vannak meg mint valóságra készülő tervek és a hívek lelkében mint élő ígéretek. „Csak jönne már a tavasz, hogy utolsó erőnkkel is odaállhassunk téglát hordani, habarcst készi-

teni, templomot építeni". Így reménykednek, így készülődnek a pestszentlőrinci unitáriusok az alkotó munkára. Pedig áldozatkészségükről csaknem anyagi erejüket meghaladóan bizonyoságot tettek már. A szegény munkás, aki hetenként még husz pengőt sem keres és három gyermeket nevel, tizenöt pengőt ajánlott a templomra a négy pengő egyházi adóján felül. A vonatfékező, aki két gyermekét taníttatja, hatvan pengővel járul hozzá a templom költségeihez. És havonta hűségesen fizetik az esedékes részleteket. A mérnöki terveken *Máthé Géza* unitárius építész mérnök testvérünk dolgozik, aki a rajzok elkészítését és a költségvetés kidolgozását *díjtalanul* vállalta. Mivel azonban ő Nagycenken lakik, a helyszíni felméréseket *Nágó István* fiatal erdélyi építész-mérnök testvérünk végzi. A m. kir. belügyminiszterium által templom céljaira adományozott tizszer tiz méteres épület templommá való átalakítása és kiképzése toronnyal és tanácsteremmel együtt összesen tizezer pengőbe kerülne. Nem nagyobb ez az összeg, mint egy kis kétszobás villa-lakás építési költsége. Mégis fel kell vetnünk a kérdést: szabad-e egy leányegyházközségnek vállalkozni olyan munkára, melyhez nincs meg a százszázalékos anyagi fedezete? Szabad-e Pestszentlőrincen unitárius templomot építeni, mikor az tizezer pengőbe kerül? Van-e joga az unitárius hitnek és élniakarásnak a mai szegény időkben olyan keresztet venni a vállára, amely csak úgy válhatik dicsőségére az Istennek, ha az ember az utolsó fillér odaáldozásáig megalázkodik alatta? Mert Pestszentlőrincen csak így lehet unitárius templomot építeni ma!

Mi azt mondjuk, hogy nem csak szabad, nem csak jogunk van hozzá, hanem *szent kötelességünk*. Föl kell építeni azt a templomot, mert az unitárius lélek alkotásokra vágyik, dolgozni akar, hogy áldozatos munkájával szentelje meg imádságait.

Tizezer pengő kevés egy templomra, mikor van már hozzá hatezer. A belügyminisztériumtól háromezer pengő munkasegély, Pestszentlőrinc községtől ezer pengő, a magyarországi unitárius társadalomtól ezer és a pestszentlőrinci unitáriusoktól ezer pengő. Már csak négyezer pengő hiányzik. Ezen az összegben bukik el, vagy születik meg egy unitárius templom. Ez az összeg keresi ma Berde Mózsát, Augusztinovics Pált, Zsuki Lászlót és a többi unitáriusokat, akik a kolozsvári templom és a két unitárius kollégium kövei közé beépítették áldozatos lelküket, hogy David Ferenc szellemének hajlékot teremtsenek az imádkozásra, az életre. Ez az összeg sikolt

bele a szegénység sötét éjszakájába: hol vagytok ti koronatanui az unitárius lélek csodatetteinek? Hol pirkad az ég alj? Hol bontakozik a hajnal? Lelketek fényét fordítsátok egy unitárius templom segélykiáltása felé... És ha a nagy idők nem szülhetnének már nagy embereket, David Ferenc szegényei adjátok csak Krisztus asszonyaként két filléretet. Ezernégyszáz templomképet és csekket küldött szét a pestszentlőrinci leányegyházközség a szélrózsa irányai felé a csonkaországi unitáriusokhoz. Csak alig háromszázötvenen értették meg eddig a testvér kérését és küldötték el adományukat. Hol vagytok ti a többiek, akikre várunk, akiken keresztül beteljesülhet rajtunk az Isten dicsősége?!

Föl kell tegyük a másik kérdést is! Szabad-e, hogy egy unitárius templom sorsa hetven unitárius szegény család, egy fiatal unitárius leányegyházközség kizárólagos problémája legyen a csonka hazában? Van-e joga egyetlen léleknek is, aki közénk tartozik a közönyösség felhője mögé rejtőzve nézni ezt a testet öltetni vágyó gondolatot? Mi azt feleljük, hogy: nincs. S mert a pestszentlőrinci templom az egész magyarországi unitárius társadalom közös kincse, készítjük tovább a terveket, kidolgozzuk a legapróbb részleteket és márciusban a jó Isten segédelmével megkezdjük az építő munkát. Hitünk könnyeit, reménységünk harmatesöppjeit, unitárius életünk akarásait s az egy igaz Isten dicsőségét építjük reá minden téglára, mellyel emelkedni fognak a falak és nem pihenünk addig, amíg az új templomban imáborulva meg nem csendül felettünk a harang. Addig pedig csak kongjon és zengjen tovább a mérnöki rajzok segélykiáltása és az építésre vágyó unitáriusok buzgó imája: Templomot Pestszentlőrincnek! *Pethő István.*

A JÖVŐ UTJAIN.

Mi a célja a konferenciás ifjuságnak a Szentábrahámi pihenővel?

Jöjjetek, kik megfáradtatok és megterhelttetek és én megnyugosztalak benneteket. (Máté 11. 28.) Én vagyok az út, az igazság és az élet. (János 14. 6.) Aki én bennem hisz, ha meghal is él. (János 11. 25.) Ahol ketten, vagy hárman egybegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük... (Máté 18. 20.)

Nógrádverőcén a második konferencia egyik felejthetetlen napján támadt a lelkekben az a gondolat, hogy földet szereznek a konferenciás

tábor sátrai alá. Földet ott a Duna mellett, ahova megpihenni és megnyugodni. a mindennapi élet terhét letéve lélekben, szivben felfrissülni mehesen öreg és fiatal, ifju és gyermek, férfi és nő. És ez az óhaj él azóta a szivekben, ez a vágy sóhajtozik egy áldott otthon után, ahol nem volna első és utolsó, csak egy volna: testvéri sziv és testvéries lélek, egy volna a mi orvosunk: az ur Jézus Krisztus és egy volna az orvosságunk: az evangelium és mindnyájan egy Atyának volnánk a gyermekei: az egy igaz élő Istennek. Ezt szeretnénk megvalósítani ezen a kis földdarabon.

Arra kérjük hitrokonainkat, hogy ennek megalkotására segítsenek bennünket filléereikkel. Gyakorlatilag úgy óhajtjuk a tervet keresztül vinni, hogy az összegyűlt pénzen vásárolnánk Nógrádverőcén a Duna mellett egy megfelelő telket s azt bekerítettünk és építettünk rá egy egyszerű épületet. Az épület állana két háló teremből, külön a nő és külön a férfi konferenciások részére. Ezen felül szükség volna egy nagyobb gyülekezési s egyuttal éttermre, amely felváltva az előadások és rossz idő esetén az étkezés helye lenne. Idővel természetesen mindezt bővíteni lehetne a szükséglet szerint.

Ezek a helyiségek alkalmasak volnának a gyermeknyaralásra is. Ide lehozhatnánk iskolás gyermekeinket üdülni, fürdeni, pihenni, felügyeletről is könnyen lehetne gondoskodni. Egyetemi hallgatóink is néhány fillérért üdülnének a Duna mellett, sőt szerény igényü hiveink is pihenhetnének ott a szépséges borszönyi hegyek aljában.

A pihenő bebutorozása, felszerelése és az étkezés kérdése mindenesetre fontos kérdések, de már részletkérdések. Első mégis a telek megszerzése és a pihenő felépítése volna. Erre a kiadásra is oly nagy összegre van szükségünk, amit az ifjuság egymagába nem tud összegyűjteni. Ezért fordulunk hitrokonainkhoz azzal a kéréssel, hogy vegyék postán küldendő felhívásunkat meleg figyelmükbe és adakozzanak a nemes célra a felhíváshoz csatolt postai befizető lapon.

Az áldozatkészségnek meg lesz a gyümölcse. A gazdagok aranyaira és a szegény aszszony filléreire egyaránt szükségünk van a cél érdekében. Az otthon szerzése áldozatot kíván. Áldozunk, amit csak lehet, hogy otthona legyen a mi ifjuságunknak.

Ujvári László.

Terjesszük az
Unitárius Értesítőt!

HÁT IGY?

A Magyar Szemle szerkesztője nem korigál.

Olvasóink bizonyára emlékeznek lapunk mult évi novemberi számában közölt vezércikkre, amely „a számüzött“ címmel jelent meg s foglalkozott a Magyar Szemle októberi számában megjelent egyik cikkel, amelyben ilyen kitétel volt olvasható: „Erdélyben az unitárizmus átmenetileg államvallássá emelkedett és Dávid Ferenc lelkiismereti küzködéseiben eljutott az istenség tagadásáig.“ Mi tiltakoztunk vallásunk ilyen igaztalan és megszegyenítő beállítása ellen s erre a cikk írója dr. Farkas Gyula berlini egyetemi tanár egy hozzánk intézett levelében megállapította, hogy nem akarta egyházunkat sérteni s a sérelmezett mondat az ő kéziratában így hangzott: „Erdélyben az unitárizmus átmenetileg államvallássá emelkedett és Dávid Ferenc küzködéseiben eljutott Jézus istenségének tagadásáig.“

Mindenesetre a két szövegezés értelme között óriási különbség van s mi azért, hogy e levelet kaptuk, teljesen megnyugodtunk a szerző szándékai felől. Csak még az volt hátra, hogy a Magyar Szemle olvasói is tudomást szerezzenek a végzetes sajtóhibáról. Ezért egyházközségünk elnöksége felkérte dr. Farkas Gyula egy. tanárt, hogy egy hasonló tartalmu nyilatkozatban közölje ezt a Magyar Szemle olvasó táborával is. Az egyház elnökségének levele 1934. december 19.-én ment el Berlinbe, amelyre december 29.-i keltezéssel f. évi január 3.-án a következő válasz érkezett:

Nagytiszteletű Vikárius Ur, nagybecsű levelének vétele után azonnal irtam a Magyar Szemle szerkesztőjének és kértem helyreigazításon közlését.

Mély tisztelettel
Farkas Gyula s. k.

Ezekután egész nyugodtan azt várta egyházunk, hogy a Magyar Szemle szerkesztője dr. Szekfü Gyula egyetemi tanár a folyóirat februári számában le fogja közölni Farkas Gyula cikkiró nyilatkozatát. Azonban ez nem történt meg. A folyóirat szerkesztőjének nem volt sürgős és nem volt fontos, hogy ez a kellemetlen és megszegyenítő kitétel az unitárius egyházzal letöröltessék. Vajjon mi lehet ennek az oka? Nem tudjuk, csak éppen találgatásokra vagyunk kényszerítve. S ezek a találgatások annál keserűbbek, minél tovább marcangolja lelkünket az a gondolat, hogy a magyar közvélemény előtt még mindig istentagadóként szerepelünk Szekfü Gyula jóvoltából.

Magyarország megbecsüli az unitáriusokat

A múlt nyáron Budapesten járt *Charles R. Joy* az Amerikai Unitárius Egyház alelnöke. Az itt látottakról az előkelő és széles körökben olvasott „*Christian Register*” c. lapban a fenti címen az itt következő cikket írta:

„Büszke nemzet a magyar. Fővárosa fejedelmi szépség. A Dunán Budapestre érkezni valami fönséges gyönyörűség. Egész nap méltóságteljesen siklott hajónk lefelé a széles víz hátán, vidám fürdőzők, történelmi kastélyok, várromok, fejedelmek és királyok kihűlt fészkei, ősi székhelyei maradtak el mellettünk a partokon. Egyik-másik szembe jövő hajó olyan volt, mint a Noé bárkája, amint megterhelve lihegett fölfelé birokra kelve a nagy folyam sodrával. Köszöntött a Kárpátok csucsá. Elsiklottunk az ősi magyar koronázó város mellett, Pozsony mellett, amiből ma Szlovákia fővárosa lett. S láttuk Esztergomot, a magyar hercegprimások székhelyét.

Este volt mire megérkeztünk. Mesefényben tündökölt a város. A sötétlő Margitszigeten túl, mint valami valami óriási ragyogó gyémánt nyakláncok egy óriási királynő nyakán, úgy függtek a hidak a folyók királynője, a Duna vize felett. A parlament épületének égbeszökellő tornyai a folyó bal partjáról, mint valami komor középkori lovagok néztek át Budára a fénybenuszó halászbástyára és a koronázó Mátyás templomra. A víz sötét, rejtelmes habjai fölött könnyedén siklott tovább hajónk, még csak egy pár pillanat s a kivilágított rakparton voltunk, hol mosolygó arccal köszöntöttek jó barátok, hitrokonok: megérkeztünk egy büszke nép fővárosába.

Csak másnap reggel vettem észre, hogy ennek a népnek a lelke fojtogató keserűséggel van tele. Keserűségének nagyságához dacos büszkesége fogható csupán. Félárbcra engedett zászlók hirdetik ma ennek a gyönyörű városnak nagy gyászát, s fogják hirdetni — miní értesültem — mindaddig míg a trianoni békeszerződés rendelkezései meg nem változnak. A város szívében van egy gyönyörű tér: a Szabadság-tér. Itt látható a régi és az új Magyarország virágtérképe, a kertészművészet remeke. Szürkészöld szín jelzi a mai Magyarországot kanyargó folyóival, vöröses barna az elveszített területeket: északon, délen, keleten és nyugaton. A térkép körül ott „a magyar hitvallás” szövege, mely a magyarok politikai aspirációját és vallásos meggyőződését ebben a lelkek mélyéről feltörő kiáltásban juttatja kifejezésre: „Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában, hiszek egy isteni örök igazságban, hiszek Magyarország feltámadásában, amen” Közelében áll a félárbcra engedett országzászló, márvány talapzata alatt Nagymagyarország 72 vármegyéjének könnyel és vérrel megszentelt földjével. Előtte állandóan egy katona lépked le és fel. Mögötte a téren gyermekek játszadoznak. Kérdő szemekkel tekintenek fel időnként édesanyjuk gondterhes, szomorú arcára, hogy miért sétál ott állandóan az a katona, miért van a zászló félárbcra engedve és hogy egy kissé odébb a virággrupok között miért áll egy édesanyát ábrázoló szobor, ki fájdalmában elvesztett gyermekei után kiált, s mit jelent az a másik négy szobor: Észak, Dél, Kelet, Nyugat. Magyarország nem felejt, sem a mai, sem az ezutáni nemzedék.

Mi lehet az az ok, amely miatt ilyen nyíltan érezteti ellenszenvét az unitárius egyházzal szemben a Magyar Szemle szerkesztője? Talán azért haragszik ránk, hogy a tengernyi üldöztetésben megfogyatkozott számunk ellenére is Isten segítségével helyet vívtunk ki magunknak a magyar nap alatt? Vagy talán azért, hogy a néhány ezer főnyi unitáriusság olyan magyar értékeket adott a nemzetnek, mint amilyen Dávid Ferenc, Heltai Gáspár, Székely Mózes, Kriza János, Brassai Sámuel, Bölöni Farkas Sándor és Berde Mózes, hogy a kisebbeket ne is emlitsük? Vagy azért, hogy ezek az értékek mindig a magyar öncéluság és a magyar önérték képviselői voltak anélkül, hogy a szerkesztő ur által agyondicsért *germán* kultúra előtt hajlongtak volna? Talán azért, mert mi sokkal rokonabbnak éreztük magunkhoz a latin szellemet s inkább ebből merítettünk, amikor lelkünket gazdagítottunk, semmint a tőlünk idegen *germán* kultúrából? Talán így akar a maga körén belül fizetni a szerkesztő úr azért, mert mi fanatikusai voltunk a magyar összefogásnak, s Rákóczi áldozati tűzét mi is versengve szitottuk, mikor a magyar egységről, a magyar felekezetek hazafias ösztetartásáról volt szó. Talán azért érez valamilyen be nem vallott és talán maga előtt is titkolt ellenszenvet, mert ahová léptünk, lábunk nyomán a magyar szellem diadalmaskodott, szemben a féltékeny és uralomra vágyó német lélekkel. Talán azért, mert a félig szász Dávid Ferencben a magyar rész kerekedett felül és lett belőle a magyar Géniusz egyik féltve őrzött csodája? Talán azért, mert igehirdetése nyomán Kolozsvár, a szász fészkek a magyar kultúra fellegvárává és a magyar Erdély kincses fővárosává alakult?

Ki tudja, ki tudja?! Ki tudná felderíteni a lélek féltve őrzött titkos kérdéseit?! Ne is keressük, ne is fárasszuk magunkat tovább ennek feszegetésével. Hanem tegyük fel magunkban két dolgot. Először azt, hogy egyházunk vezetőit ezentul minden sértő hangra figyelmeztetjük, hogy az gyorsan, a törvényes határidőn belül a jog és írott törvény erejénél fogva verhesse vissza az ellenünk indított támadásokat.

A második dolog pedig az, hogy nem törődve a tetszés vagy nem tetszés hangjaival és cselekedeteivel mi járjunk egyenesen azok után a szent eszmények után, amelyeket mi az evangéliumból tanultunk és amelyeket a Kárpátok koszoruzta szép magyar hazában immár ezer év óta, megtisztult alakban közel négyszáz éve hiszünk és vallunk. Ez a mi erősségünk és bizodalunk. Amíg ebben maradunk, a pokol kapui sem vesznek erőt rajtunk, sem itt e hazában, sem túl a bérceken!

Nem ismerem eléggé közép Európa zavaros határkérdéseit. Megfelelő tárgyi ismeret nélkül véleményt sem mondhatok. Unitárius hitrokonaink élnek nemcsak az egyik oldalon Magyarországon, hanem a másikon is Csehszlovákiában és Romániában is. Célunk, hogy mindnyájukkal atyafiságos szeretetben éljünk. Mindezek mellett is lehetetlen nem érezni és szentül hinni, hogy igaza volt Mussolininak, amikor ezt mondta: „I trattati di pace non sono eterni” és, hogy a békeszerződéseknek egy oly értelmű módosítása, mely Magyarország jogos aspirációját is kielégíti, elkerülhetetlen szükség.

A békeszerződések revízióját vallási szempontból mondhatja talán valaki másodrendű fontosságú dolognak, Magyarországon azonban ma érthetően mindenki számára ez a legégetőbb kérdés. A kormány is kijelentette, hogy a magyar nemzet előtt ma csak egy nagy életbevágóan fontos feladat áll, melynek minden más érdek és szempont alárendelendő: a békeszerződés revíziója. A nemzet minden ereje egységesítendő és ennek a nagy célnak a szolgálatába állítandó. Nem engedhető meg ezért, hogy a nemzet lelki egységét belső nézeteltérések kiélezésével bárki is megbontsa. Az unitárius egyház vezetői úgy gondolják ezért, hogy nagyon óvatosak kell, hogy legyenek egy esetleg erőteljesebb unitárius propaganda kifejtése tekintetében, nehogy ortodox honfitársaik érzékenységét sértse és így a nemzet lelki egységét zavarják. A kormány egy ilyen akciót esetleg nem venne jó néven és az államsegély nyújtásában esetleg nem mutatná azt a megértő jóakaratot, amit ma mutat. Az óvatos politikát illetően van más vélemény is. Az azonban egészen bizonyos, hogy az unitárius egyház, lélekszám arányát véve, sehol a világon nem részesül barátságosabb bánásmódban, mint Magyarországon. Józan püspök az egyház feje hivatalánál fogva a magyar felsőház tagja. Dr. Csiki, a misszióház vezetőjét nemrégiben m. kir. kormányfőtanácsosi ranggal tüntette ki az államfő. Két hitoktató lelkészt az állam, illetve a székesfőváros fizet. A vikáriátus javadalmazására az állam egy igen értékes birtokot adományozott. Dr. Csiki és a többi lelkészek javadalmait is kiegészíti. Ezenkívül az állam, illetve Budapest székesfőváros támogatást nyújt templomépítkezésekre és más egyházi célok megvalósítására. A magyar kormány általában igen nagy jóindulatot mutat az összes egyházakkal szemben.

Az unitárius központi épület Budapesten körülbelül 1890-ben épült a főváros által ajándékozott telken. Egy vállalkozó építette fel, azzal a kikötéssel, hogy ötven évig ő élvezze az épület jövedelmét, s azután átszáll az egyházra. Halála után angol és amerikai hitrokonok segítségével az egész épület tehermentesen az egyház birtokába került. Itt van a püspöki rezidencia, egyházi közigazgatási központ és egy templom helyiség beépítve.

Tulajdonképpen ez az egyetlen egyházközség van Budapesten, mivel a másik: az Unitárius Misszióház országos jellegű, s így tevékenységét nemcsak a fővárosra, hanem a vidékre is ki kell, hogy terjessze. A misszióházban rendszeres istentiszteleteket tartanak, benne szép és kiterjedt egyháztársadalmi és karitatív munka folyik, külön adófizető hívei azonban nincsenek. Az épület az angol és amerikai Unitárius Társulatok vásárolták 1923-ban. Huszonöt bérlakás, lelkészi lakás és egy szépen beépített templomhelyiség van benne, mely 1929-ben épült.

Budapesten rendszeres istentiszteleteket ebben a két templomban és még két iskola épületben tartanak vasárnaponként. Ezenkívül még Budapest környékén nyolc és az ország távolabb eső vidékein összesen 25 helyen tar-

tanak időnként alkalmi vagy rendszeres istentiszteleteket. A szolgálatokat kilenc lelkész látja el, kik közül hat a fővárosban, három a vidéken lakik. Az 1930. évi statisztika szerint 6226 unitárius hívőt részesítenek lelki gondozásban, akik közül 1200 a vidéken szétszórva, tíz léleknel kevesebbet számláló csoportokban él.

Lehetetlen egy rövid cikk keretében a Magyarországon folyó unitárius munka fontosságát még csak megközelítőleg is jellemezni és értékelni. Csak annyit mondhatunk, hogy a kormány jóindulata támogatása mellett hivatott munkások, fáradhatatlan buzgósággal munkálkodnak az Ur kertjében, hol az igaz hit, a tiszta erkölcs és a testvéri szeretet virágai nyílnak, illatoznak. A kert kapujának homlokzatán hithű magyar testvéreink ősi jel-szava olvasható: „Egy az Isten.”

Ehhez a cikkhez nem kívánok hozzáfűzni semmi magyarázatot, még akkor sem, ha volna mit. Elégedjünk meg annak megállapításával, hogy soha egyetlen külföldi ember sem látta még tisztábban Magyarországot s benne az unitárius egyház helyzetét és soha senki jobban meg nem értette nemzetünk nagy gyászát, mint Charles R. Joy az amerikai unitárius egyház alelnöke. Minél több ilyen barátunk akad, minél több olyan cikk jelenik meg a külföldi sajtóban mint az övé, Magyarország annál gyorsabban halad nagy nemzeti célja felé. *Charles R. Joy* ünnepélyes ígéretet tett, hogy a megismert magyar igazságnak minden istenadta erejével hűséges szolgálója lesz. Ígéretéből hirlapi cikkeivel, politikai fórumokon és az amerikai rádióban tartott számos előadásával és hasonló ténykedéseivel már eddig is sokat beváltott. Mindez azonban csak kezdete, amint írja, egy élet munkájának, melyet az elmúlt nyár óta a magyar ügy szolgálatába állított. Az unitárius egyház eddig is kötelességének tartotta és ezután is kötelességének fogja tartani, hogy Magyarországnak az igazság erejével minél több megértő és segítő barátot szerezzen.

dr. Csiki Gábor.

IFJUSÁG.

Ahogy mi látjuk erdélyi szemmel...

A sors különös játéka, hogy éppen akkor érkeztem Budapestre, amikor az itteni ifjuság a téli konferenciáját tartotta. Örömmel vettem részt a konferencián és ennek szokásos megnyilatkozásában: alkalmam nyílt megismerkedni magyarországi testvéreimmel és bizonyosságot szerezni mindazok felől, amiket hallottam róluk.

Erdélyi szemmel néztem mindent, a jelent a jövőért: mindezt a megújuló magyarországi unitarizmusért.

A gazdasági és lelki válság talán sehol sem éreztetette annyira hatását, mint a magyarországi unitárius ifjuságnál. Összetörve, reménytelenül ül és gondolkodik a semmittevéssel egyenlő tétlenségben. Konferenciázik, nemzedék-

problémán rágódik és néha-néha még demonstrál is. Ez a külső tevékenysége. A belső egy rajongásszerű misztikumban és erősebb támasz keresésben nyilvánul meg. És ez valóban logikus fejlődési menete a háboru utáni ifjuságnak. Ezeket keresztül ment minden nemzet ifjusága. Csak míg a más nemzetek ifjusága, vagy az itteni más vallású ifjuság keresztül ment és tovább megy és halad, bármilyen nehézségek is tornyosulnak az útjába, addig az unitárius ifjuság megállott és nem megy tovább. Bűnösnek és gyengének érzi magát, fél a küzdelemtől, a munkától: inkább szivesebben marad egy helyt és csendesen várakozik. Ennek láttam fényes példáját és bizonyosságát a nemrég lefolyt budapesti konferencián.

Az unitarizmus jövője szorosán össze van kötve az ifjúsággal. És az ifjuságnak ezt tudomásul kell vennie. Meg kell értenie az ezzel járó felelőséget. Magyarországon a cselekvő, küzdő és harcoló unitarizmusnak van csak igazi jövője. Erre az unitarizmusra vár az a feladat is, hogy részt vegyen az új magyar élet és út megteremtésében. Az idők súlyosan megváltoztak itt. A vallást nem lehet elválasztani az élettől. Az elválasztás egyenlő az öngyilkossággal. Hittel és isteni szeretettel dolgozni! Meglátni Istent a fényben és nyomorban! Meghallani az ő hívó szózatát a munka műhelyeiben és a templomokban. Egybekapcsolódni vele nemcsak egy héten egyszer, hanem mindennap! Összekötni az eget a földdel — a magyar ugarral... ez az eljövendő magyar cselekvő unitarizmus.

A magyar ifjuságnak kötelessége részt venni az új magyar élet és út kiharcolásában és megteremtésében. A helye ki van jelölve a többi felekezeti ifjusága között. Ezt a helyet el kell foglalni és ezért a helyért dolgozni kell. A magyar élet és út megteremtése, amint egyik ifjúsági lap írja „nem diszkapus, tosztos hazafiságban, üvöltő irredentizmusban, más nemzetek és fajok szellemi és lelki kincseinek lebecsülésében, hanem a magyarság pozitív értékeinek kifejtésében áll” Magyar út és élet az evangélium pozitív fajszeretetének értelmében.

Ami az unitárius ifjuság csöndesen konferenciázott, a dolgozni, teremteni akaró református ifjuság a „Magyar Ut” c. lapjában öt pontban terjeszti elő követelőleg az egyházi főhatóság elé a következőket: 1) telepítés, 2) radikális birtokreform, 3) új örökösödési törvény, 4) új gazdasági rendszer és 5) a közoktatásügy átszervezése. Ezeket terjesztette elő a református ifjuság. Ezekben látta a kiutat a magyar

(református) jövő érdekében. És mindezt tette a jövő felelőségének teljes tudatában.

És az unitárius ifjuság?... a régi utakhoz hiven konferenciázott. Csak konferenciázott. Mert a konferencia nagy lelki hatásának eredményét senki kétségbe nem vonhatja. De nem lehet megállni itt. Nem lehet megelégedni a konferencia eredményeivel. Tovább kell menni, ki az életbe, a munka eszközével kezében. Lelkemben Isten, tekintetem a homályos és reménytelen jövőn. De megyek és haladok, acélos akarattal, szilárd kitartással... kálváriákon, golgotákon keresztül... az élet szennyos hullámai közepette... megyek dolgozni Istenben bizó lélekkel!

Az unitárius ifjuságnak szerepe, sőt vezető szerepe van a jövő kialakításában. Tudatában van-e egyáltalában ennek az ifjuság? Tudja-e azt, hogy az ő kötelessége tovább terjed a konferencia határain... tovább, ki az életbe, a munka, rögös útján a jövő felé. Ha fáj is, de fel kell tenni a kérdést. „Képesnek érzi-e magát arra, hogy felemelkedjék a tétlenségből a munka területére”? Vagy túl nagynak látja és nehéznek érzi feladatát?... Ha az unitárius ifjuság feladatát túl nagynak és teljesíthetetlennek találja, nem méltó a szerepre. Jelenje meg van, de jövő lesz-e? És ha lesz, milyen formában ezek után?

Sok az aratni való és kevés a munkás itt Sok a munka és kevés a munkás. Az unitárius ifjuságot, testvéreimet szeretném a munkások sorai közt látni. Nehéz a munka, mert ugart kell mindenütt megdolgozni. Nehéz a munka, mert a jutalom egyenlő a pusztá éleffentartással. És mégis ezen a helyen szeretném látni unitárius testvéreimet. Ott a nincstelen és munkátlan nagy tömegek közt, a munka és kenyér, az új magyar út és élet megteremtése érdekében folyó munkában mutassák meg, hogy nem halt meg a cselekvő unitarizmus... Mutassák meg, hogy van erős hitük, bizalmuk és szeretetük Istenben, emberben és a jövőben. És ekkor szebb lesz az unitarizmus és az ifjuság jelene, biztatóbb és reálisabb a jövője. *Igy látjuk mi erdélyi szemmel, mi akik keresztül mentünk ezeken és megkaptuk a kiutat a szebb jövő felé a hittel megszentelt munkában.*

E. J.

*Az Unitárius Értesítő a
megújulásért küzd!*

Bibliai naptár.

Egészen új világot hozott e földre a mi vallásunk nagy Mestere, az Ur Jézus Krisztus. Forradalmat, tüzet akart gyújtani minden emberi lélekben. Nem új szavakat mondott, hanem új tetteket mutatott fel. S ma is azt várja az evangélium mindenkitől, hogy tettel kövesse Jézust, nem csak szóval, mert ez az utóbbi nem ér semmit.

Február 17—20. János	13. rész 12—20.
Február 21—23. János	10. rész 22—28.
Február 24—27. Lukács	6. rész 45—49.
Febr. 28.-Márc. 2. Márk	8. rész 34—38.
Március 3—6. Márk	7. rész 1—13.
Március 7—9. Lukács	19. rész 11—26.
Március 10—13. Lukács	18. rész 18—30.
Március 14—16. Zsidó lev. 12.	rész 12—17.
Március 17—20. Titus 2.	rész 1—14.

HIREK.

Az unitárius család.

Bözödi Pál és Géczy Mária február 3-án Budapesten unitárius házasságot kötöttek.

Tury Béla és Györfy Ida tiszta unitárius házasságából december 29-én Rákospalotán kisleány született, aki a keresztségben Éva, Gabriella nevet kapta.

Péntek Sándor és Adorján Julia tiszta unitárius házasságából január 13-án Budapesten kisfiú született, aki a keresztségben a Rudolf, István nevet kapta.

Ágoston József rendőrfőtörzsörmeister egyházi keblis tanácsos és Bogdán Julia tiszta unitárius házasságából január 22-én Budapesten a hetedik élő gyermek megszületett, aki a keresztségben a Hunor, Dávid, Ferenc nevet kapta. A keresztelest József Miklós püsp. vikárius végezte. Isten áldása legyen az unitárius családon!

Böjti istentiszteleteink a hat böjti vasárnapon délután 6 órakor a Koháry-utcai templomban lesznek. Az elsőt *József Miklós* püspöki vikárius tartja március 10-én. A sorozatos előadások tárgya: „A magyar böjt.”

Kossuth és az unitarizmus címen tartott előadást *Kovács Kálmán* tanár, a Dávid Ferenc Egylet estélyén. Másolatban mutatta be Kossuth Lajosnak apjához *Kovács Kálmán* kolozsvári unitárius kollegiumi igazgatóhoz 1881-ben írt levelét, melyben az unitárius egyházzal elismerő sorokban nyilatkozik és a jövő vallásának nevezi az unitárius vallást. A levél egyes részeit fel is olvasta az illusztris előadó. *József Miklós* püspöki vikárius megemlékezett arról, hogy gyermekkorában Torda városában nevelő apja mellett tanulta meg a „Szabadságharc története” füzetéből Kossuth nevét tisztelni és ifjú korában Kossuth Lajos 90-ik születés napja alkalmából tartott ünnepélyen költeménnyel áldozott a nagy hazafi szellemének. Arról is említést tett, hogy

az oxfordi tanulmányútján érte őt a gyász, hogy Kossuth meghalt s ő mint atyját siratta meg a nagy halottat. Végül arról az örömnapról emlékezett meg, amikor a főrendiház megbízásából vezette a főrendiház bizottságát a new-yorki Kossuth szobor leleplezésére. A templomot megtöltő közönség részéről nagy figyelemmel kísért estélyt *dr. Csiki Gábor* imája, *Hidy Gyulai Mária* hegedűművész és *dr. vitéz Kaczvinsky Emil* gondokaművész művészi játéka, *Bodóczy Sándor* érzésteljes szavalata és a gyülekezet záróéneke tették teljessé.

Mi, akik részt vettünk, csak azt mondhatjuk: Több ilyen estély és megtelik a templom minden estélyen hallgatósággal. A Dávid Ferenc Egylet unitárius egyesület és még a más vallásúak is, ha oda elmennek, unitárius eszméket és gondolatokat kívánnak ott hallgatni.

Itt jegyezzük meg, hogy *Kovács Kálmán* tanár előadását röviden és Kossuth Lajos levelét bő kivonatban lapunk következő számában ismertetni fogjuk, mivel minden unitárius ember érdeklődésére számot tart.

A **Dávid Ferenc Egylet** nagy érdeklődéssel várt vallásos és hazafias estét rendez február hó 19-én az Unitárius Misszió Ház templomában (IX., Rákos-u. 3. sz.) Az estét báró Dániel Gábor elnök nyitja meg. *József Miklós* imádkozik. *Dr. Csiki Gábor* „Korunk égető problémái az evangélium tükrében” címen tart előadást. A művészi számokat *Péter Ernőné*, *Váliné*, *Barabássy Margit* kereszturi *Molnár Sándor* és *Sághy Margit* látják el. Önmagát károsítja meg az aki az estélyről távol marad, mert ez belépődij nélkül olyan szellemi és művészi élvezetet nyújt, amelyet máshol drága pénzzel kellene megfizetni. Használjuk fel a kiváló alkalmat. Legyünk ott mindnyájan.

Szegény unitárius gyermekek karácsonyi cipője. Az Unitárius Értesítő januári száma a hála érzetével emlékezett meg mindazokról a jószívű hűveinkről, akik a karácsony ünnepe alkalmával a szegények segélyezésére áldozatukat meghozták. Egy nevet azonban szándékosan jelen számunkra hagyunk és pedig azért, hogy róla külön cím alatt is megemlékezve hűveinknek a jócselekedetek gyakorlására ösztönzést adjunk. *Gönczy Árpád* egri bőrkereskedő atyánkfiáról van szó, ki szívós székely kitartással, becsületes és szorgalmas munkával alapította meg Egerben jőnevű bőrkereskedését. Tudatában van annak, hogy a sikerért Istennek hálával tartozik. Hálája sok irányu jótékonyságban nyert már mindenfelé kifejezést. Unitárius szegény gyermekeinknek cipővel való ellátása céljából két karácsony alkalmával több mint 500 P. értékű bőr és talp anyagot juttatott az Unitárius Misszióházhoz. Azok, akik az utóbbi két karácsony alkalmával az Unitárius Misszióháztól cipőt kaptak, gondoljanak arra, hogy az egy mélyen vallásos unitárius székely ember Isten iránt való hálájának a gyümölcse, kinek hite jócselekedetekben jut mindig kifejezésre. Szolgáljon másoknak is követendő példának. Bocsásson meg *Gönczy Árpád*, hogy nevét így külön kiszekerestettük. Tudjuk, hogy szerénysége tiltakozik ellene, de példájában buzdító erő van s ezért még azt az áldozatot is meg kell hoznia, hogy nyilvánosság elé kerüljön.

(Dr. Cs. G.)

A M. Á. V.-telepi szórvány karácsonyfa ünnepe. December 26.-án délután kőbányai imaházban ötven unitárius család az adventi várakozás beteljesedésének örömragyogásával a szemében, áldozott karácsony emlékének.

Ezen az istentisztelettel egybekötött karácsonyestén 30 gyermek részesült az Unitárius Nőszövetség cukorka- és 20 tanulógyermek özv. *Bodóczy Gáborné* tanszerekből összeállított szeretetadományában. A szépen feldiszipított hófehér karácsonyfa alatt a harmonium hangjai mellett felcsendült a „Mennyből az angyal”. Majd *Nagy Andor*, *Haidegger Gyula* „S eljött a szent este” című költeményét szavalta el. Az édesanyák szívhezszóló történetben tárta a csony legszebb ajándékát szívhezszóló történetben tárta a gyermekek elé *Darkó Béla* lelkész. Az a lenyűgöző figyelem, mellyel a gyermekek minden szavát lesték, már itt is eléggé kifejezte a hallgatóság háláját e kedves karácsonyi emlékéért. Ezután *Fekete Ida*, szórványunk már többször hallott kis szavalóművésze, *Tábori Piroska* „Karácsonyi álmom” című költeményét szavalta el, megkapó lelkesedéssel és odaadással.

A szeretetadományok kiosztása után a szent este áhítatával, az ajándékozás örömeinek tisztaságával csendült fel a gyülekezet éneke.

A Perczelné Kozma Flóra Leányegyesület életében változás történt, amennyiben többszöri kitartó munka után *dr. Enyedy Róbertné* megvált a leánykör vezetésétől és a Szövetség bizalma *Varga Istvánné*, *Pauszperth Mária*t hívta meg erre a nagyfontosságú helyre. Az ő feladata volna, hogy az egész leánytársadalmunkat megszervezze és élő egésként beleillessze egyháztársadalmi életünkbe. Vezetésétől és leányaink buzgalmától sokat vár az egyházközség. Kérjük a leányos édesanyákat, hogy küldjék leányaikat minden hó első és harmadik vasárnapján délután fél 4 órakor a Koháry-utcai tanácsteremben összegyűlő leánykörbe.

Egyetemi hallgatóink vacsora-akciója ebben a tanévben éppen úgy folytatódik, mint az előző években. A vacsoraakciót az unitárius nőszövetség megbízásából *vitéz dr. Nyiredy Gézá*né vezeti. A főiskolások hetenként három este kapnak friss, meleg vacsorát, amelynek költsége egy-egy alkalommal kb. 10.— Pengő. A szövetség kéri a főiskolás ifjuság barátait, hogy akár pénz, akár természetbeni adományaikkal tegyék lehetővé a vacsoraakció további folytatását. Pénzadományokat a lelkészi hivatal is közvetít. Az akció eddigi működéséről jövő számunkban jön beszámoló.

Az unitárius egyházi Igazgató Tanács ülése. Lapunkban időnként az Igazgató Tanács üléseire szóló meghívó jelenik meg. Ugy véljük, hogy jó szolgálattal tesszünk olvasóinknak, ha az Igazgató Tanács életre hívásáról, szerepéről az alábbiakban, működéséről pedig időnként tájékoztatjuk olvasóinkat.

A Magyar Unitárius Egyház a gyászos trianoni békediktátum következtében beállott új nemzetközi helyzetben is ragaszkodik alkotmányos szervezeti egységéhez. Ennek megfelelőleg Magyarországon az unitárius egyház az ősi erdélyi unitárius egyházalkotmány értelmében éli továbbra is életét. Az egyházi főtanács 1923. évi 52. sz. alatt alkotott törvényben az egyházszerkezeti törvénynek az egyházközségek, egyházkörök szervezésére —, továbbá az egyházi főtanácsra, valamint a zsinati főtanácsra vonatkozó rendelkezéseit csonka Magyarország területére tovább is érvényben tartotta, ellenben az Egyházi Képviselő Tanács kormányzási és képviseleti hatáskörét — teljes egészében — a Budapesten szervezett „Unitárius Egyházi Igazgató Tanács”-ra ruházta át. Az Igazgató Tanács tehát a csonka ország területén, mint legmagasabb testületi szerv

— az E. K. Tanács jogait gyakorolja. Egyházi elnöke a püspöki vikárius, világi elnöke a főgondnok helyettes. Tagjai: a magyar állam területén lakó egyházi tanácsosok. Üléseit negyedévenként tartja.

Az Igazgató Tanács ez évi első negyedi ülését január 29-én tartotta és letárgyalta a legutóbbi számunkban közzétett tárgysorozatot. A többek között tudomásul vette a sárbogárdi birtok felmérésére vonatkozó jelentést és intézkedett egyes területi részletkérdések tisztázása érdekében. Indítványt fogadott el a szórványosan élő híveknek az egyes egyházközségekhez való területi beosztása tárgyában, mely intézkedés által az egyházközségek életképességének fokozását és a hívek célszerűbb lelkigondozását kívánja szolgálni. Továbbá szabályzattervezetet fogadott el az egyházi adózásra vonatkozólag, amelynek figyelembe vételével az egyes egyházközségek megalkotják adózási szabályzatukat.

Foglalkozott a tanács a lelkészek nyugdíjkérdésével is. Szükségesnek vélvén a korábban megalkotott, de életbe nem léptetett szabályzat módosítását és életbe léptetését a szükséges véleményes javaslatok elkészítésére egy háromtagú bizottságot küldött ki. A tanács határozata értelmében ezúton is felhívjuk híveink figyelmét a nyugdíjalpra való adakozásra. Kérve, hogy évi egyházi adójuk bizonyos hányadának megfelelő összeget a püspöki vikárius címére, az alap javára beküldeni sziveskedjenek, hogy lelkészeinknek, illetve özvegyeiknek, ha megérdemelt összegű nyugdíjat nem is adhatunk, legalább — öreg napjaikban — egy szelet kenyérrelalót juttathassunk. (K. B.)

A Szentábrahámi pihenő létesítése érdekében kérte a konferenciás tábor vezetősége az egyházközséget, hogy gyűjtést rendezhessen. Erre az engedélyt március hóra meg is kapták. A felhívásokat február hó végén küldjük szét a hívekhez. Kérjük kedves híveinket, ne dobják papírkosárba a felhívást és a befizető lapot, hanem küldjék el filléreiket és pengőiket erre a nemes célra. Hogy mi a célja a Szentábrahámi pihenőnek, arról lapunk e havi száma beszámol. Ifjúságunk eddig is nagy lelkesedéssel adja megta- karított fillereit a nagy és nemes célra.

Könyvadományokat kér a Misszióház. A budapesti Unitárius Misszióház Bizottsága elhatározta, hogy egyrészt a tanuló ifjuság, másrészt a nagyközönség használatára egy szakmunkákból és az általános közművelődést előmozdító művekből *könyvtárt* létesít. A Misszió Ház ebből a célból már számos egyetemi kézikönyvet vásárolt, hogy az ifjak tanulmányait megkönnyítse. Híveink közül néhányan adományaikkal gyarapították a szervezés alatt lévő könyvtárat. A bizottság kéri híveinket, orvos, mérnök, tanár, jogász és minden más testvérünket, nézzenek szét könyvtáraikban s nélkülözhető könyveiket és folyóirataikat ajándékozzák a Misszió Ház könyvtárának. Minden adományt nagy hálával fogad a nemes cél érdekében.

Iános Zsigmond fejedelem életrajza Szentmártoni Kálmán hivatott tollából megjelent. Mindazok, akik annak idején a mű előfizetési ívét aláírták, átvehetik az unitárius misszióház lelkészi hivatalában. A munka ára 5.— Pengő. Lapunk következő számában bővebben fogjuk ismertetni.

Az új unitarizmus törekvéseiről, küzdelmeiről és örömeiről megbízhatóan tudósít az ifjú unitáriusok lapja: a *Kévekötés*. Minden szám bővelkedik érdekes és meglepő cikkeiben. Akit érdekel vallásunk jövője, az lépjen be a *Kévekötés* előfizetői közé. Előfizetési díj mindössze évi 2.— Pengő. Befizethető a lelkészi hivatalban is.

A szerkesztő üzenete a hiranyag küldőknek. Felkérem kedves hirszolgáltató munkatársaimat, hogy minden egyházi eseményről, ha előbb nem, legalább az

esemény keltét követő hónap 5.-ig bezárólag sziveskedjenek a hianyagot a szerkesztőségbe juttatni, mert különben nem leszek abban a helyzetben, hogy az *elkészt* híreket lapunkban közöljem.

Vidék

Karácsonyfaünnepély Hódmezővárárhelyen. Mint minden karácsonykor, — úgy az idén is külön karácsonyfa ünnepet tartottak a vásárhelyi unitárius gyermekek is. Sokáig kétséges volt, hogy meg lehet-e tartani majd az ünnepet, mert az üresen álló iskola termeit igénybe vette a hatóság arra az esetre, ha menekültek kell elhelyezni benne. December 22-én délután mégis megtartották a gyermekek karácsonyát. Egy résztvevő így beszéli el az ünnepeket:

Szomoruan gyülekeztünk erre az ünnepekre, amelynek máskor annyi várakozással és vidámsággal szoktunk elmenni. Szomoruan, mert az akkori hangulat, a menekültek várása, sorsukra gondolás sötétebbre színezte a karácsonyközledeztének mind ünnepeyesebbé váló hangulatát. Ez a hangulat kísérte a kis *Osváth Béla és Ormos Palika* szavalatait, a gyermekek karácsonyi énekét. Aztán könnyessé változott, — amikor a lelkészünk beszélni kezdett erről a karácsonyfa ünnepeyéről, amely szegényebb mint az eddigiek, nem azért mintha kevesebbet adtak volna a hivek, — oh nem, — hanem azért, mert a gyermekek lemondtak az ajándékok egy részéről, mindenik azt mondta, hogy legyen kisebb az ő csomagja, csak juttassunk belőle valamit a menekült gyermekeknek is. Szegényebb a mi karácsonyunk, még karácsonyánk sincsen, — mondta a lelkész, — de mégis gazdagabb, mert ennek az árából egy néhány darab fa lesz majd egy menekült tűzhelyen, amelynél a gyermekek, szintén karácsonyfa nélkül ünnepeylenek, mint mi.

Azután vetített képeket mutatott be lelkészünk, amelyeken elvonult az egész ótestamentum... színes vetített képek festették az ámuló gyermekcsereg elé a világ teremtését, a szenvedő Jóbot, József történetét, mindazt, amit tanultak a vallásórakon és amiket boldog örömmel ismeretek fel a képeken.

Somogyi Juliska szavalata és a „Mennyből az angyal”... fejezték be az ünnepey szellemi részét, amely után minden gyermek egy csomagot kapott, nemcsak az iskolások. És dacára a bejelentésnek, hogy kisebb, szegényebb lesz a csomag — épen olyan nagynak látszott, mint máskor, — mert a csomagokban most „kürtös kalács” volt. Megtanulta négy vásárhelyi unitárius asszony a kürtös kalács készítését és reggeltől estig, egy egész napon át 101 darab kürtös kalácsot sütött Vajnai Mihályné, Koncz Jánosné, Gulyás Ernőné és Vajnai Sándorné a parochián. Nemcsak a gyermekeknek, hanem a nagyoknak is jutott belőle kostoló és ha több lett volna, az is elfogyott volna.

Az adakozók, akik pénzt vagy természetbeni adományokat adtak a gyermekek karácsonyfa-ünnepeyhez, a következők: Nagy Györgyné, Mucsi Sándor, Tóth Imre, vitéz Fogarassy Árpádné, Kisfaludy János, Tóth Sándor, Kuricz István, Szabó Lajos, Szikszai Imre, Szabó Ernő, özv. Szabó Sándorné, Tóth Lajos, Gulyás Ernőné, Balogh Jánosné, Somody Bálint, Hetényi • testvérek, Jakab Sándorné, Fülöp Károlyné, Kovács István, Hézsőné, Dr. Ernye Istvánné, Kádár István, özv. Szent Sándorné, özv. Fajfrik Imréné, Kiss János, Matók Sándorné, Baricsa Zsófi, dr. Ormos Pál, Fejes Sándor, Tóth Ferencné, Vajnai Sándorné, Dani Mihályné, Kiss Pál, Tóth Pál, Szatmári Imre, Homócsa Dávid, Szatmári Imréné, Grexák Pálné, Kenéz Lajosné, Kiss József, Boros Aron, Koncz Jánosné, Bánfi Máténé, Vajnai Mihály, Papp Lajosné, özv. Rostás Sándorné, Bányai Albertné, Suhajik Zoltán, Tóth Sándorné, Kádár Istvánné, Dr. Osváth Gábor, 112. cserkész-csapat, Fazekas Alajosné, Hódi Lajos, akiket, — mindnyájunk kívánsága szerint is, — jóságukért áldjon meg az isten.

Az unitárius gyermekek karácsonyfája pedig, a menekülteknek juttatott: 31 kgr. lisztet, 1 kgr. babot, 1 kgr. borsót, 1 kgr. szalonnát, ruhaneműt és 16 pengő készpénzt.

Karácsonyfaünnepély Füzesgyarmaton. A füzesgyarmati unitárius iskola tanulói az idén is megtartották karácsonyi ünnepeyüket szegény társaik felsegélyezésére, amelynek megvolt az erkölcsi és anyagi sikere.

A tanulók teljes mértékben megérdemlik a legnagyobb dicséretet. Szerepüket szépen és jól alakították.

Egy kis diák mindjárt bevezető beszédeyével annyira megkapta a jelenlévőket, hogy azok szinte lesve vártak a következőket. Az ezután előadott karácsonyi játék bájosága, majd egy hazafias vers komolysága nagy hatást váltott ki a hallgatóságból. Asszerint, hogy mit adtak elő, könny csillogott a szemekben, mosolyogtak, vagy pedig komollyá váltak az arcok.

A jól sikerült előadásért a rendezőt s egyben a be-tanítót, *Kincsesné Nagy Irén* tanítónőt illeti meg a dicséret. Az a sok-sok fáradság és az a lelkiismeretesség nem veszett kárba. A kitűzött célt elérte: az unitárius szegény gyermekek meglatogatta a kis Jézus. Karácsonykor meleg harisnyát, jó cipőt, inget és ruhat vehettek magukra.

Orosházán is megmozdult karácsony ünnepey az unitárius testvérek szíve. A tehetősebbek és a kevésbé tehetősek közül is azok, akiknek szíve így parancsolta összeadták filléreiket, amelyekből pengők lettek és ezekből a pengőkből 8 iskolás gyermeket, illetve ezeknek szüleit látták el az istentisztelet előtt egy kis karácsonyi örömmel. — Fizessen nekik érte áldásával a jó Isten. Adakozók: dr. Péter Aladár, Molnár László, dr. Vérnes Gyula, dr. Murvay Árpád, Bolla Mihály, Tóth Lajos gondnok.

Templomot szeretnénk építeni Orosházán. Régi kívánsága ez az orosházi hiveknek. Meg is volt már a pénzük egy része reá, de jött a háboru, a pénzt hadikölcsönökbe fektették és most semmink sincsen. A legutóbbi népszámlálás adatai szerint 200 lélek (nem család) lakik Orosházán, aki unitárius. Ebben a számban benne van a csecsemő is. És a kétszáz léleknek nincs ma már semmije, mint a vágya egy kis templomcska után. Nem gondolunk mi valami nagy tornyos Istenházára... csak egy kis hajlékot szeretnénk az imádkozni akaró szíveknek. Négy fehér fallal és egy kis imitált toronnyal. A budapesti templomon sincs igazi torony — mégis templom. Mi egy kis — nem sokba kerülő és ezért ma is megépíthető imahajlékra gondolunk. Olyan félére, mint a szegedi evangélikus testvérek temploma. Azon is van torony, de nincs több téglá benne 5000-nél. Mindegy, hogy milyen, csak hogy templom legyen és a miénk legyen... ma még csak 200 lélek vágya, de ha segítséget kapunk hozzá csonkaországi testvéreinktől, akkor megvalósul. Még nem határoztuk el, hogy országos gyűjtéssel fogunk-e hozzá, de már most beszélünk róla, hogy akik segíteni akarnak nekünk az építésben, azok készülődhessenek... Isten segítsen minket és minden jószándéku segítők. *Biró Lajos.*

Urvacsorai kenyeret és bort egész éven át *Hódmezővásárhelyen*: vitéz dr. Kozma György gondnok és Juhász Imre ajándékoztak. — *Orosházán* pedig: id. Tóth Lajos gondnok és Jankó Ferenc terítették meg az Ur asztalát.

Biró Lajos vásárhelyi lelkész üzenete. Békésen, Gyulán és Békéscsabán lakó testvéreimet azuton is értesitem arról, hogy bár a januári országos hófúvások az országutakat egyideig járhatatlanná tették az autózás számára és így a január utolsó vasárnapjára tervezett békési és gyulai és a február első vasárnapjára eső csabai templomozás emiatt elmaradt, — azért a terv változatlanul fennáll és — Isten segítségével — február hó végén felkereshetem a békési és gyulai szorványokat.

Megnyugtató és egyben tájékoztató azoknak, akik nagyon vártak, üzenem, hogy ha nem jelenhetek meg a pontos időben, vagy nem tarthatom meg az istentiszteletet, az sohasem rajtam mulik. Mert én a hófúvásban is elindultam, de el is akadtam, úgy hogy engem is, mint a többi nagy teherautókat is, úgy kellett a hóból kiasni. Aki ismeri, hogy milyen az alföldi téli fagyasztó hideg szél,

mint amilyen a február hó 3.-án is reggeltől estig süvöltött. az elképzelheti, hogy mit jelent ebben a hideg szélben hat óra hosszat állani. Február 3.-án egy kis hiba miatt nekem is ott kellett állanom az országuton a szélben hat óráig.

Csak tájékozásul írom és izenem ezeket azoknak, akik türelmetlenkednek; hogy ha rajtam kívül eső okok gátolnak, ha például itthon van temetésem, vagy utakadályok lépnek fel, akkor minden igyekezetem mellett és akaratommal sem juthatok el... már pedig az autón kívül semmi más közlekedési eszközöm nincs, — mert vonatom egyáltalán nincsen. Ugy kell a templomozásokat elfogadnunk, ahogy Isten segít. Békességgel köszöntöm testvéreinket, a viszontlátásig.

Biró Lajos.

Unitárius-est Pestszentlőrincen. A pestszentlőrinci unitárius leányegyházközség f. évi február 3.-án műsoros estélyt rendezett az állami lakótelepi kulturházban. A műsoron szerepeltek: *Hegyessy Julia* énekszámokkal, *Becsey Imréné* zongora kíséretével, *Kovács Laci* hegedűjátékát *Zimonyi Irmuska* kísérte zongorán, *Sándor Zoltán* és *Csaba Imre* szavaltak, ő tordai *Weres Ákos* humoros előadást tartottak, konferált *Szepesi Tibor* róm. kath. tanár. A büffére adományoztak: Egeni Jánosné, Hegyessy Béláné, Bányai Ilona, Szabó Dénesné, özv. Benedekffy Elekné, Kovács Jenőné, vitéz Szabó Ferencné, Kovács Andrásné és Bakaló Simon. Műsor után a közönség még az éjfélutáni órákig együtt maradt. Örömmel jegyezzük fel, hogy ezen az estélyen a budapesti hiveink közül is többen megjelentek. Belépődíj nem volt. A tetszés szerinti műsor megváltásból és a büfféből begyűlt 70.— Pengő tiszta jövedelmet a leányegyházközség építendő temploma költségeinek fedezésére fordítja.

Kultürest lesz Pestszentlőrincen március 3.-án este 6 órai kezdettel az állami lakótelep Kulturházában az építendő templom javára. Eire a szép és családias ünnepi alkalomra felhívjuk budapesti hiveink figyelmét is!

Mrs. Catharin Weller volt a neve amíg élt, annak a nagy jószágú angol unitárius asszonynak, aki a múlt év végén halt meg a megszállt kárpátalji Ruténföldön. 1862-ben született Angliában, ahonnan 1888-ban Montreálba (Kanada) ment, ahol tagja volt az Unitárius Nőszövetségnek. A háboru előtti években 1910-ben látta Nagy-Magyarországot, amikor a kolozsvári és dévai Dávid Ferenc-ünnepségeken megjelent. A háboru alatt Franciaországba telepedett le, majd a háboru után Prágába került, onnan a rutén nép szenvedéseinek enyhítésére Nyiresházán telepedett le. Itt saját költségén iskolát és szegény gyermekek számára otthont építtetett, amelyet maga vezetett. Az amerikai Unitárius Nőszövetség útján is sok segítséget szerzett a szegény szenvedő rutén népnek. A nép nagy szeretettel és tisztelettel vette körül s mentő angyalának tartotta a jó szívű unitárius asszonyt, aki most 72 éves korában itt hagyta az ő kedves népét. Vajjon tudott-e róla, hogy e század elején egy nagy magyar ember: Egán Ede ugyancsak a szegény rutén népért küzdött, hogy megmentse a nyomortól s a romlástól Akinek méltó utóda volt a nemes életű unitárius angol asszony.

Temetése december 21.-én volt Munkácson nagy részvét mellett. Temetését egy magyar protestáns lelkész végezte, míg az angol unitárius egyházat *F. Hankinson*, a Budapesten élő s itt értékes emberbaráti munkát végző angol unitárius lelkész képviselte.

Legyen álmódása szép az elszakított magyar földben.

Erdély.

Kolozsvári főgimnáziumunk cserkészcsapata december 21.-én tartotta a csapat névadó ünnepélyét és ugyanakkor a karácsonyfaünnepélyt. *Lőrinczy Zoltán* parancsnok indítványára a csapatot Berde Mózes-ről az ifjúság nagy barátjáról nevezték el. A csapat Berde Mózes

képe előtt tett fogadalmat, hogy hozzá méltó életet fog élni. A megható ünnepély *dr. Boros György* püspök áldó szavaival ért véget.

Szentivánlaborfalván kulturházat építtetett az unitárius egyházközség. A felavatása december 8.-án már meg is történt, amikor is a műkedvelő társaság énekes színművet adott elő első alkalommal. Ezt követte december 24.-én meleg karácsonyfaünnepély, december 31.-én pedig egy pompásan sikerült teaestély. Az új kulturház nagyban hozzájárul a gyülekezet közös életének erősítéséhez.

Biharban, ebben az alig két éve alakult unitárius gyülekezetben a hívek nagy áldozatkészséggel imaházat építettek. Az imaház már elkészült csak a belső felszerelés egyes tárgyai hiányoznak még, de ezeknek elkészítése is utban van.

Katolikus vallástanár az unitárius egyházban. *Burján Gyula* római katolikus vallástanár evangéliumi meggyőződése sugallatát követve kilépett a katolikus egyházból s kolozsvári unitárius teológiai akadémiánk keretében elvégezte az u. n. „specimen unitarium”-ot s amint értesülünk már lelkészképesítő vizsgát is tett. Az új unitárius lelkésztől olyan munkát várunk, amely méltó folytatása lesz eddigi felismeréseinek.

„**Világosság felé**” címen jelent meg *Szent-Iványi Sándor* kolozsvári lelkész új prédikációs kötete. A könyv ára 90 lej, amatőrpéldány 120 lej.

Nyugtázás Lőrinczy Dénes esperes az Unitárius Értesítő javára 1 P 45 f.-t befizetett. Köszönjük.

Halottaink

Mrs. Catharin Weller, angol származású unitárius nő a megszállt Felvidéken 72 éves korában elhunyt. Temetése 1934. december 21.-én volt Munkácson nagy részvét mellett. Az angol unitárius egyházat *F. Hankinson* unitárius lelkész képviselte.

Ótordai Székely Jánosné szül. Elek Zsuzsanna életének 64. évében január 13.-án Debrecenben elhunyt.

Kisgyörgy Sándor ny. unitárius lelkész, tb. esperes, a Ferenc József lovag-rend tagja, egyházi főtanácsi tag életének 90. évében január 20.-án Vargyason csendesen elhunyt. Január 22.-én temették a vargyasi unitárius templomból a nagyszámú rokonság és a tisztelők nagy seregének részvéte mellett. 57 évig szolgálta az Urat, mint lelkész s ez alatt a hosszú idő alatt csak egy vezérelve volt, mint Mesterének: a kifogyhatatlan Szeretet.

Torday Gizella III. oszt. tanuló életének 9. évében január 20.-án Budapesten elköltözött az angyalok honába. A mennyei tisztaság szellője érintette a homlokát s láthatatlan szárnyakon vitte vissza az Égi Atya keblére. Kis testvérünk a viszontlátásra!

Özv. Lipkay Arturné sz. Gaál Ilona székesfőv. levéltáros özvegye január 28.-án életének 72. évében Szadán, szenvedés nélkül örökre elaludt. A budapesti unitárius gyülekezetnek imádkozó, buzgó tagja volt, aki résztvett minden megmozdulásban, amely a szeretetből fakadt s a szeretetet szolgálta. Temetése január 30.-án volt a szadai ref. templomból az unit. egyház szertartásai szerint.

Bartók Endre ádamosi lelkész január 22.-én életének 48. évében szívszélhűdés következtében hirtelen meghalt. Benne a kisküküllői magyarság a lelki vezérét veszítette el. Az elhunyt edestestvére volt Bartók Géza polgári lelkésznek. Lelkésztársunk nagy gyászában a magyarországi lelkészek őszinte részvétellel osztoznak.

Lőfi Ödönné sz. Ferenczy Zsuzsanna életének 58. évében január 29.-én Bölönben meghalt.

Az örökkévaló Isten fogadja be országába a mi drága halottainkat!

Varrónő. Az unitárius családok figyelmébe ajánljuk *Gyarmathy Mária* varrónőt és nővéreit, (Pestszenterzsébet, József főherceg-u. 13.) kik egy levelezőlap hívásra házhoz mennek. Minden munkát elvállalnak és minden igényt kielégítenek. Munkaadással egy nagy népes és tiszta unitárius család boldogulását segítjük előre.

Lelkészi nyugdíjalapra ujabban a következő buzgó atyánkfiai adakoztak: Torday Tiborné (kis leánya emlékére) és Fekete Imre Bp. 6—6 P., Hackler Arthur 5 P., Ágoston József 4 P., Péterfy Gyula Kispeszt 2 P., dr. Péterfy Gyula, Katona Sámuel és László János 1—1 P., Fogadják a nemesszívü adakozók egyházunk hálás köszönetét. Szeretnők, hogyha csonkamagyarországi híveink közül senki se maradna ki ebből a tisztos névsorból, amelyet „*Aranykönyv*” módjára óhajtunk tovább vezetni, hogy a késő unokák is lássák, hogy közülünk ki mennyire értékelte s anyagi erejéhez képest mennyivel támogatta a lelkeszi szolgálatban forgolódo testvéreit. Igazgató Tanácsunk f. évi január 29-én tartott ülésében szintén foglalkozott a Lelkészi Nyugdíjintézet kérdésével s annak minden módon leendő gyarapítására körlevelet szándékozik kibocsátani. Egyelőre azonban kérek mindenkit, aki ezt a havonta ismétlődő felhívást olvassa, szivlelje meg a mi szent ügyünket s be se várva a körlevelet, évi adójához csatoljon tíz (10) százalékot a „*Nyugdíjalap*” javára. Hitrokoni szives üdvözlettel.

Budapest, 1935. II. 4.

Józan Mikós
lelkész-elnök
az Alap kezelője.

A pestszentlőrinci templomra a következő adományok érkeztek: Jakab Zoltán 25 P., Honvédelmi Miniszterium, Csepel község pénztára, dr. Barabás László 20—20 P., dr. Májay Dezső, Dimény Mózes, Debreceni Unitárius Egyházközség, Dimény Lajos, dr. Hajós Béla, Huszti Samu 10—10 P., özv. Katona Imréné, 6 P., Póké János, dr. Simó Benedek, dr. Molcsányi Gyuláné, György Mária, Kiss Magda, özv. Lovász Józsefné, Fekete Zoltán, Ferencsik Józsefné, Pál Miklós, dr. Barabás Zoltán, dr. Benczédi László, dr. Tóth György, Csákány Dávidné, Ferencz József, dr. Zsakó Andor 5—5 P., Csipkés Ödön, Gyöngyössy József, Barabás Endre 4—4 P., Lőrinczy Attila, Mikó József, özv. dr. Veres Lajosné, Gyirkis András, dr. Tiboldy Béla, Csatkai Jenő, Havas Ernő, Kincses László, Orbók Sándor, Polgár Lipót, Polgár Margit, szőkefalvi Muzsnay Zoltán, Biró József, Uzoni János, N. N., Csegezy Árpád, Jukl Károlyné, laborfalvi dr. Nagy Lajos, özv. Török Kálmánné 3—3 P. A kegyes adományokért hálás köszönetet mondunk s e lap jövő számában azok nyugtázását tovább folytatjuk.

Egeni János
a pestszentlőrinci leányegyház
gondnoka.

Az Unitárius Nőszövetség tagsági díja fejében az 1934. évben a következő összegek fol. tak be: özv. Héderváry Hugóné 20 P., Józan Miklósné, Borsosné Wendler Irma, Gáthy Fülöpné 10—10 P., Kiss Irén és Jolán 8 P., Biró Lipotné, dr. Surányi Edéné 6—6 P., vitéz Kozma Ferencné, Deák Farkasné, Halász Jánosné, özv. Ráduly Jánosné 5—5 P., Tontsch Róbertné 4 P., Polgár Lipótné, özv. Arlow Viktorné, Pauszperth-család 3—3 P., özv. Nyiredy Jenőné, özv. Nyirő Gézané, Péterfi Julia, Bencze Béláné, dr. Enyedy Róbertné, Polgár Mar-

git, dr. Tihanyi Györgyné, Gálfalvy Lajosné, Preyer Mária, Barabás Istvánné, özv. Derzsy Károlyné, dr. Csiki Gáborné, Gyarmathy Mózesné, Schey Ernőné, Albert Jánosné, dr. Csomor Béláné, Mahler Sándorné 2—2 P., Biró Jánosné 150 P., Matka Lajosné, Jáky Nándorné, Marosi Károlyné, vitéz Nyiredy Gézané, László Jánosné, Jukl Károlyné, Csiki Pálné, Berde Lajosné, dr. Hegyi Gyuláné, Belovary Istvánné 1—1 Pengő. Összesen 14850 Pengő.

Barabás Istvánné.
pénztáros.

„**Szegénygondozási Adománygyűjtő**” könyveskéinken, Kispesztén lakó hittestvéreink a következő havi hozzájárulásokat ajánlották: havonként 1 P-t, Péterfy Gyula, Dr. Péterfy Gyula. Dr. Simándi Tamás; 50 f.-t, Benczédi Dániel, Bertalan Albert, Bodor János, Boros Józsefné, özv. Benedekfi Elekné, Czirmay György, Kovács József, Lázár Dénes, Novotny Elekné, Úrmösy János; 40 fill.-t, Lengyel József; 30 fill.-t, Hideghéti Gáspárné, Linhardt Antalné, Szabó Ferencné; 20 fill.-t, Barabás Ferenc, Dénes Ferenc, Dévaváry Zsigmondné, Dévaváry Erzsébet, Damó Sándorné, Gál Mihály, Gáspár Mihály, Kohajda Illésné, Kiss Jakabné, Dr. Simándy Zsigmond, vitéz Szőke Lajos, Tóth Pálné; 10 fill.-t, Hideghéti Józsefné, Gothárd Lajos, Sallai György. Január havi megajánlások befolytak, sok helyütt több is. Nagy megértéssel és sok szeretettel fogadták kispesztői híveink a a szegénygondzás támogatásának ezt a módját s már most a következő lépés az volna, ha a többi területeken és így elsősorban a fővárosban is megújulna a szegénygondzás ilyesforma támogatása.

A Brassai S. ifj. egyesület beszámolója. A Brassai Sámuel Unitárius Ifjusági Egyesület ezévi bálját helyettesítő három táncestélyére felkért védnökök megértvén az ifjuság nehéz helyzetét és azt, hogy egyesületünknek ugyszólván egyetlen jövedelmi forrását az évente befolyó védnöki díjak képezik, elvállalván táncestélyeink védnökségét, adományaikat eljuttatták hozzánk. Amikor hálás köszönetet mondva kedves Bátyáinknak, az alábbiakban beszámolunk a beérkezett adományokról, kérjük azokat a Bátyáinkat, akik a védnökséget elvállalták, de adományaikat még nem küldték be, minél előbb juttassák azokat hozzánk, mert annyi diák vár még felsegítésre, akiknek eddig — pénz hiányában — nem tudtunk semmiben sem segítségükre lenni. Kérjük Bátyáinkat, segítsenek, hogy segíthessünk!

Jakab József ny. erdőtan., dr. Schmer Sándor p. ü. tan., Kozma Jenő dr. orszgy. képvis., 20—20 P., Jakab Zoltán kir. közjegyző, dr. Hajós Béla ny. egész. felügy. 15—15 P., Rédiger Károly tanár, Szende Gyula korm. főtan., Józan Miklós vikárius, Nemes Aurél igazg., Tanka Sándor áll. egész. felügy., Sztankó Ferenc, dr. Mikó Miklós főorvos, dr. Simon Mihály Pál ügyvéd, dr. Havas Béla igazg., dr. Durugy Ferenc sajtó oszt. vezető h., dr. Úrmösy Gyula igazg., dr. br. Daniel Gábor jogtanácsos, dr. Tóth György kuriai bíró, Fekete Imre alhadbiztos, dr. Szinté János min. titkár 10—10 P., Blaschnek Béla m. hiv., 8 P., Péterffy Gyula ny. tanító, 6 P., Úrmösy Lajos főmérnök, Budapesti Unit. Egyházközség, v. Kozma Ferenc tábornok, v. Bede Farkas százados, dr. v. Fábry Dániel vezérk. ezredes, Ajtai Kovács József szlv. ig., Sinczky Géza ny. tanár, v. Filep József őrnagy, Jáki Nándor szám. főtan., dr. Pákey Lajos min. titkár, Bleuer Jenő bank ig., Fekete Zoltán főisk. prof., Klein Géza gyárig., Kökössy Gyula kir. járásbíró,

Huszthy Samu máv. tiszt, Fazakas Lajos százados, Dimény Mózes ny. posta ig., dr. Iván László lelkész, dr. Borbély András orvos, dr. Csiki Gábor korm. főtan., Szabó Mihály ny. sz. főtan., dr. Veress Pál tanár, 5-5 P., dr. Zsakó Gyula kuriai tan. jegyző, Imreh József főszolgabíró, László János máv. felügy., dr. Szegedi József ügyvéd, id. Rédiger Béla sz. főtan., 4-4 P., Orbok Sándor tisztv., Gyarmathy Mózes erdőfőtan., dr. Nagy Béla rendőr főtan., Orbán János máv. tisztv., László Gergely számvivő tisztv., 5-5 P., Pausperth Károly ny. min. tan., Ozanich Gyula, Kiss Mózes ny. ig., dr. Bódi János p. ü. fogalm., Fodor Béla sz. tan., Pál Miklós p. főtan., Ferenczy Zoltán tanító, dr. Tiboldi Béla állatorvos Csiki András cs. t. őrm., Udvarnok Hermann Antal ny. p. ü. tan., Oroszy János, Gaál István postatiszt, dr. v. Dengyel Ernő, dr. Barabás László orvos, dr. Vajda Ákos orvos, 2-2 P., Várady Béla ny. főszámtn., dr. Fejes József ny. máv. felügy., Nagy Pál tanár, v. Mózes Mihály százados, dr. Gyulai Zoltán egyet. c. rk. tanár, dr. Remetei Filep Ferenc orvos, 1-1 P.

Estélyeinken felül fizettek: Bartha Lajos 10 P. v. dr. Nyíredy Géza 8 P., Wágner Gyuláné 5 P., Barabás Áron 1 P., Kisgyörgy Áron, Szánthó Ferenc 0.50 P.

Kérjük azokat a Bátyáinkat, akik február 1-ig védnöki adományait beküldötték és nevük a fentiek közt nem fordul elő, értesítsenek erről bennünket. T. i. közös folyószámlánk van és így megtörténhetett, hogy más egyesület részére könyvelték el adományait.

Dr. Szabó Elek
elnök.

Középiskolás ifjaink a Szentábrahádi alapra megajánlottak 1935. januártól kezdve egy évre havi: 1-1 P-t a Dénes leányok, Irsay testvérek, Farcády Zsolt, 50-50 f.-t.: Szőke Attila, Soós Attila, Sztankóczy testvérek, Bartalis testvérek, Bródy testvérek, Csucsi testvérek, Feldmann János, Izsó Livia, Zsakó testvérek, 40 f.-t. Bölöni Árpád, 30-30 f.-t.: Böződi Ilona, Kovács Ilona, Váradi Tibor, Bozóky Lea, Rubin Péter, Zapomel Gizella, 20-20 f.-t. Balogh Károly, Berde Károly, Surányi Péter, Dimény Erzsébet, Mellinger Erzsébet, András Gizella, Nemes András, Mihály Judit, Székely Gábor, Berki Irén, Nemes Mária, András Tibor, Szentgyörgyi Ferenc, Kepes Ádám, Kepes András, Pál István, Székely Miklós, Gálszécs Gaszton Veress Pál, 10-10 f.-t.: Rónai Mária, Hegedüs Helga, Dömötör Eszter, Ország Ilona, Simon Dénes, Máté Gábor, Pál Erzsébet.

A Szentábrahádi pihenőre a legutóbbi közlés óta befizettek: 4-4 P-t Kepes Jenő, Pethő István és Ujvári László (mindkettő december-januárra), 5-5 P-t dr. Borbély András, Péterffy Jenő, Péterffy Gyula, dr. Péterffy Gyula (utolsó három január-márciusra) 2 P-t Irsai testvérek, Dénes leányok, (január-februárra) 1-1 P-t Szőke Mária (július-novemberre), Farcády Zsolt (januárra), Szőke Attila (január-februárra), 60 f.-t. Böződi Ilona (január-februárra), 50-50 f.-t.: Izsó Livia, Bartalis testvérek, Feldmann János, Csucsi testvérek, Ujházi Soós Attila (mind januárra), Nemes András (január-márciusra), 40-40 f-t Surányi Péter, Kepes András, Kepes Ádám, Mihály Judit, Nemes Mária, Pál István, (az első kivételével január-februárra), 30-30 f-t Bozóky Lea, Várady Tibor, Zapomel Gizella, Veress Pál, Rubin Péter, Kovács Ilona (mind januárra), 20-20 f-t Székely Gábor, Szentgyörgyi Ferenc, Berki Irén, András Tibor, Balogh Károly, Berde Károly (mind januárra), Migray Dániel (szeptemberre), ifj. Gálfalvi István, Rónai Mária, Pál Erzsébet 10-10 f-t: Hegedüs Helga, Simon Dénes, Máté Gábor (mind januárra). Konferenciás levelezőlappól 6 f. kiegészítésül 84 f. összesen 42 P. a multhónapban kimutatott 252 P-vel együtt az eddigi gyűjtés 294 P.

Felelős kiadó: Dr. Iván László.

Istentiszteleti sorrend 1935. március hóban.

H o l	Melyik napon	Mely órában	Szolgálatot végzi
A., Templomokban:			
V., Koháry-u. 4.			
" " (ifjúsági)	10.	d. e. 11	Józan Miklós
" "	3.17.	" "	Barabás István
" "	15.24.	" "	Józan Miklós
" "	31.(R)	11.15.	dr. Csiki Gábor
IX., Rákos-u. 3. (Misszióház)	3.15.17	d. e. 10	Darkó Béla
" "	10.24.	" "	dr. Csiki Gábor
" "	31.	" "	Erdő János
B., körzetekben:			
VI., Gömb-u. 55. el. isk.	10.	d. u. 4.	Barabás István
X., M. A. V. telep Prot imaház.	3.	" "	Darkó Béla
" "	17.	" "	Bedő Boriska
C., Pestkörnyéken:			
Csepel—Templomtéri polgári iskola.	10.	d. e. 11	Darkó Béla
Kispest—Wekerletelep II. sz. el. isk.	17.	d. u. 4.	Darkó Béla
Pszterzsébet—Erzsébet utca el. isk.	10.	" "	Darkó Béla
" "	24.	" "	dr. Csiki Gábor
Psztlőrinc—Áll. telep Kulturház	10.24.	d. e. 11	Pethő István
Rákospalota—Máv. telepi iskola	3.	d. u. 4.	Barabás István
Ujpest—Szt. István-téri polg. iskola.	31.	" "	Barabás István
D., Vidéken:			
Debrecen—Hatvan-u. 24. Unitárius Imaház	3.	d. e. 10	Józan Miklós
" "	15.	" "	dr. Csiki Gábor
Füzesgyarmat (Békés m.) Unitárius templom.	3.17.	d. e. 9.	dr. Csiki Gábor
" "	31.	" "	Pethő István
Szolnok—Református templom.	31.	d. e. 11.	Józan Miklós

NB! Koháry-utcai templomunkban 1935. márc. 10—ápril 14-ig bezárólag **d. u. 6 órakor** sorozatos előadásokat tartunk „Magyar Böjt” címen. Az áhitatot lelkész afiai vezetik megfelelő sorrendben. — Aláhuzott dátumon — **Urvacsoraosztás** — Rádiós beszéd: március 31-én d. e. 11.15. — Egyházi énekpróba minden kedden d. u. 6 órakor a Misszióház templomában (IX., Rákos-u.3.)

NŐI ÉS FÉRFIKALAP NAGY
VÁLASZTÉKBAN — MODELEK
UTÁN — ALAKITÁST OLCSÓN
VÁLLALOK.

PÉTER JÁNOS
VIII., BAROSS-UTCA 82. SZ.